

BERICHTE UND MISZELLEN

Docentenbijeenkomst van de universitaire neerlandici uit de Duitstalige landen, Frankfurt, 21-23 oktober 2016

De bijeenkomst van universitaire neerlandici uit de Duitstalige landen, georganiseerd door het Nederlandistenverband in het tiende jaar van zijn bestaan als docentenplatform, was in meer dan één opzicht gedenkwaardig. Ter gelegenheid van de Frankfurter Buchmesse, waarop Nederland en Vlaanderen in 2016 samen de eregast waren onder het motto: "Dies ist was wir teilen", was de metropool aan de Main uitverkoren als locatie, en het programma stond geheel en al in het teken van het literaire gastlandoptreden. Het was bovendien de eerste keer dat een dergelijke bijeenkomst plaatsvond in een universiteitsstad waar géén instituut voor Neerlandistiek is gehuisvest. De organisatie ter plekke was in handen van collega Laurette Artois, die aan de Frankfurtse universiteit sinds jaar en dag het studieprogramma "Niederländische Sprache, Literatur und Kultur" verzorgt.

Tijdens de openingsplechtigheid in het Casino-Gebäude op de Campus Westend wezen prof. dr. Brigitte Haar, vicepresidente van de universiteit, en prof. dr. Robert Seidel van het Institut für deutsche Literatur und ihre Didaktik in hun welkomstwoorden met gepaste trots op het actieve Lektorat Nederlands van de Goethe-Universität Frankfurt. Vervolgens was het woord aan Liesbet Vannyvel, die *Beleid en toekomst van de Nederlandse Taalunie* helder uiteenzette. De openingslezing werd verzorgd door Peter Bergsma (Vertalershuis/Letterenfonds), die geëngageerd en met fraaie voorbeelden uit de vertaalpraktijk de vraag beantwoordde: *Moeder, waarom vertalen wij? Over de (on-)vertaalbaarheid van literatuur*.

De tweede dag van de bijeenkomst werd in z'n geheel besteed aan een bezoek aan de Frankfurter Buchmesse. Om te beginnen was er een 'vertaalslam', waarin vertalers Bettina Bach en Stefan Wieczorek zich samen over *Honorair Kozak* van Tommy Wieringa bogen. Daarna verzorgden drie hoogleraren Nederlandse letterkunde op de zogeheten Lowland Stage een presentatie voor het brede publiek, onder de titel: *Literatur und Wissenschaft: Hochschulniederlandisten präsentieren persönliche Highlights*. Ralf Grüttemeier (Oldenburg) sprak over *Oeroeg* van Hella Haasse als klassiek werk der Nederlandse literatuur; Jan Konst (Berlijn) presenteerde Suzanna Jansens *Pauperparadijs* als specimen van literaire reportage, en Lut Missinne (Münster) stond naar aanleiding van *Mike* van Judith van Istendael stil bij de Vlaamse graphic novel. Dit drieluik oogstte bij het publiek groot succes. Vervolgens bestond gelegenheid het Gastlandpaviljoen te bezichtigen en eigen indrukken van de Buchmesse op te doen.

's Middags namen de neerlandici deel aan een workshop voor vertalers Nederlands-Duits en Duits-Nederlands onder leiding van Helga van Beuningen en Peter Bergsma, waarin van gedachten werd gewisseld over diverse specifieke vertaalproblemen. Daarnaast waren de deelnemers genodigde gasten bij de uitreiking van de Else Otten Übersetzer Preis aan Annete Wunschel voor haar bij Wilhelm Fink verschenen vertaling van Johan Huizinga's cultuurkritische beschouwingen.

Na de drukte van de Buchmesse was de laatste dag van de docentenbijeenkomst gewijd aan wetenschappelijke werkzaamheden in eigen kring. Gelijktijdig met de lectorenbijeenkomst o.l.v. Julia Sommer (Wenen) werden onder voorzitterschap van Ann Marynissen (Keulen) en Rita Schlusemann (Berlijn) tien presentaties van lopend promotie-onderzoek verzorgd op de gebieden taalkunde, letterkunde en vakdidactiek. Deze leverden genoeg stof tot discussie op. Hierna hield Maria Leuker (Keulen) de plenaire slotlezing *De bekoring van de sirenen. Maria Dermoûts verhaal Die Sirenen als kunstenaarsboek*.

Ook een ledenvergadering van het Nederlandistenverband maakte deel uit van het programma. Hier werd o.m. verslag uitgebracht van werkzaamheden ter uitbreiding van de

site www.niederlandistenverband.org. Het op deze vergadering gekozen bestuur zal zich gaan bezighouden met de organisatie van het komende colloquium voor promovendi en habilitandi (september 2017, Duisburg-Essen) en van de volgende docentenbijeenkomst (oktober 2018, Wenen).

De 51 deelnemende universitaire neerlandici uit de Duitstalige landen mogen terugkijken op een intensieve en indrukwekkende bijeenkomst die dankzij de eigen bijdrages op de Frankfurter Buchmesse de zichtbaarheid van hun discipline heeft verbeterd. Deze docentenbijeenkomst had niet tot stand kunnen komen zonder de door de Nederlandse Taalunie verleende cofinanciering en de logistieke steun van de Letterenfonds, de Algemene Afvaardiging van de Vlaamse Regering en de Nederlandse Ambassade.

Hans Beelen